

Kuva: KALEVO POLKINEN

JAKAMATON PUUPÄÄ - HATTU -85

Suomen Sarjakuvaseuran perinteinen Puupäähattu oli tarkoitus ojentaa 28.11.1985, mutta tänä vuonna vietimme poikkeuksellisesti Puupäähatun **jakamattomuustilaisuutta**. Piirtäjä, jolle seuran hallitus päätti huomionosoituksensa antaa, kieltäytyi sitä vastaanottamasta. Seura halusi kuitenkin tuoda esiin sitä suomalaisen sarjakuvakulttuurin taustaa, joka johti tähän tilanteeseen.

Vaikka Suomen sarjakuvaseura on jo toistakymmentä vuotta toiminut aktiivisesti sarjakuvan aseman kohottamiseksi, **piirtäjän** asema ei ole mainittavasti kohentunut. Suomalainen sarjakuvapiirtäjä joutuu elääkseen tekemään monenlaisia töitä, muutakin kuin varsinaista sarjakuvaa. Sarjakuvapiirtäjän ammatti ei kannata.

Lehdet pitävät sarjakuvaa toisarvoisena materiaalina. Naturalistinen sarjakuva myy vain harvoin. Voidakseen tehdä täysipainoisesti sarjakuvaa on suomalaisen sarjakuvataiteilijan jopa markkinoitava sarjakuvansa ulkomaille tai

muutettava kokonaan Suomesta. Aivo-vienti jatkuu.

Suomalaisella sarjakuvalla on kulttihahmoja *Muumista Mämmilään*, mutta yleinen julkaisutoiminta on heikkoa. Kemian valtakunnallinen sarjakuvakilpailu on jo viitenä vuonna tuonut julkisuuteen uusia lahjakkuuksia, mutta missä muualla heidän töitään tapaa? Julkaisutoiminta on sarjakuvaseurojen hyväntekeväisyyden varassa. Laatusarjakuvien kustantajatkin ovat kiinnostuneempia ulkomaisten taitelijoiden töistä siksi, että niiden julkaiseminen on riskittömämpää — riskejä ei ole varaa ottaa.

Ulkomaiset taiteilijat ovat voineet harjoittaa ammatiaan päätömisesti vuosia, ehkä vuosikymmeniä, ennenkuin suomeksikin julkaistut huiputeokset ovat syntyneet. Suomessa sarjakuvan tekeminen on itseoppimisen varassa, mikä sekkin vaatii lujaa päättävyyttä kaupallisten julkaisukanavien puuttuessa.

Maastamme puuttuu paitsi sarjakuvan luomisen, myös sarjakuvan ymmärtämisen opetus. Sarjakuvan tulisi olla olennainen osa kulttuuriamme päiväkohti- ja peruskoulutasolta aina korkeimpaan opetukseen ja ammattikoulutukseen saakka.

Tämänvuotisen hatun jakamatta jättäminen ei merkitse sitä, etteikö Suomesta löytyisi Puupäähatun ansaitsevia piirtäjiä. Ensimmäinen hatu jaetaan perinteisesti. Tämä ojentamatta jäänyt Puupäähattu jää muistuttamaan siitä, ettei kaikki ole vielä kohdallaan suomalaisessa sarjakuvakulttuurissa.

P.S.

Sarjakuvaseura ei julkistanut kieltäytyneen piirtäjän nimeä, mutta eräät lehdet tiesivät kertoa jo seuraavana päivänä: **Kari Leppänen**, *Mustanaamion* ja *Hevos hullun* piirtäjä Ruotsin Semicille, *Sarjoksen* ja *Tähtivaeltajan* vakiopiirtäjä, realistisen sarjakuvan suomalainen mestari.